

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

05.06.2025. Nr. P005-17/8.7/38100

Uz 12.05.2025. Nr. b/n

SIA "V"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir izskatījis SIA "V", reģ. Nr. ... (turpmāk – iesniedzēja), 2025. gada 12. maija iesniegumu "Uzziņas pieprasījums" (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 98. pantu, iesniedzēja lūdz sniegt uzziņu turpmāk aprakstītājā situācijā.

Iesniedzēja izklāsta šādu faktu aprakstu.

Faktu apraksts

2025. gada 24. aprīlī starp iesniedzēju (turpmāk arī – Sadalāmā sabiedrība) un SIA "V" (turpmāk – Iegūstošā sabiedrība) tika noslēgts reorganizācijas līguma projekts, kurā noteikts, ka reorganizācija tiek veikta sadalīšanas (nodalīšanas) ceļā. Tā paredz, ka iesniedzēja (Sadalāmā sabiedrība) nodos daļu savas mantas Iegūstošajai sabiedrībai un iesniedzēja (Sadalāmā sabiedrība) turpinās pastāvēt.

Reorganizācija tiek veikta ar mērķi optimizēt uzņēmuma darbības struktūru, nodalot dažādu profilu aktīvus un saistības atsevišķās komercsabiedrībās, ņemot vērā to funkcionalitāti, tirgus potenciālu un saistītos riskus.

Pārejošā manta un saistības (saskaņā ar iesniegumam pievienoto mantas sadales akta plānu) ietver:

- 41 931 akciju AS "I";
- prasījuma tiesības pret SIA "V";
- saistības pret kreditoru fizisku personu X par kopējo summu 472 805,57 EUR.

Reorganizācijas rezultātā netiks palielināts Iegūstošās sabiedrības pamatkapitāls.

Juridiskie apsvērumi

Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 18. panta pirmo daļu taksācijas periodā, kurā pabeigta reorganizācija, ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pārvesto aktīvu tirgus vērtību to atsavināšanas brīdī, no kuras atņemta uz šiem aktīviem attiecināmo saistību vērtība, izņemot uzkrātās saistības, kas attiecināmas uz nākotnes izdevumiem un reorganizācijas procesā kopā ar aktīviem ir nodotas iegūstošajam uzņēmumam.

Savukārt Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 18. panta 1.¹ daļa nosaka: 18. panta pirmā daļa nav attiecināma uz reorganizācijas procesā – saimnieciskās darbības veida vai veidu nodošanas procesā, apvienošanas vai sadalīšanas procesā – pārvestajiem aktīviem, ja šos aktīvus saimnieciskās darbības veikšanai Latvijā turpina lietot cits uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs.

Šajā situācijā reorganizācija notiks ar Latvijas uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāju, kurš plāno turpināt savu saimniecisko darbību Latvijā, un tas plāno lietot pārņemto aktīvu – 41 931 akciju AS “I”.

Iesniedzēja (Sadalāmā sabiedrība) lūdz sniegt uzziņu, jo vēlas nodrošināt atbilstību Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma prasībām.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 98. pantu, iesniedzēja lūdz VID sniegt uzziņu un sniegt atbildi uz šādu jautājumu: vai reorganizācijas rezultātā iesniedzēja (Sadalāmā sabiedrība) var piemērot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 18. panta 1.¹ daļu un ar nodokli apliekamajā bāzē nebūs jāiekļauj pārvesto aktīvu tirgus vērtība to atsavināšanas brīdī.

Iesnieguma pielikumā iesniedzēja pievienojusi šādus dokumentus:

- 1) Reorganizācijas līguma projekts (24.04.2025.);
- 2) Mantas sadales akts (pielikums reorganizācijas līgumam).

VID, izvērtējis iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošu konkrētu jautājumu, atbilde uz kuru ir atkarīga no faktu juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 2. panta pirmās daļas 1. punkta “a” apakšpunktā noteikts, ka uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāji ir iekšzemes uzņēmumi.

Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4. panta pirmajā daļā noteikto šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā bāze veidojas, summējot taksācijas periodā Latvijā un ārvalstīs aprēķinātos objektus, kas minēti šā panta otrajā daļā.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta “h” apakšpunktā noteikts, ka šā likuma 2. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētajiem nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ietver šādus ar nodokli apliekamus objektus: reorganizācijas procesā citai personai nodoto aktīvu vērtību saskaņā ar šā likuma 18. pantu.

Tādējādi iekšzemes uzņēmuma ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē iekļauj reorganizācijas procesā citai personai nodoto aktīvu vērtību, ievērojot Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 18. panta nosacījumus.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 1. panta deviņpadsmitajā daļā noteikts, ka sadalīšana ir process, kas izpaužas vienā no šādiem reorganizācijas veidiem:

1) sabiedrība (sadalāmā sabiedrība), beidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, nodod visus savus aktīvus un pasīvus divām vai vairākām jau pastāvošām vai jaunizveidotām sabiedrībām (iegūstošās sabiedrības) apmaiņā pret proporcionālu skaitu iegūstošo sabiedrību izlaisto akciju vai to nodošanu sadalāmās sabiedrības dalībniekiem un – atkarībā no apstākļiem – pret atzīstamu atlīdzību naudā;

2) sabiedrība (sadalāmā sabiedrība), nebeidzot pastāvēt, nodod vienu vai vairākus savas saimnieciskās darbības veidus vienai vai vairākām pastāvošām sabiedrībām vai sabiedrībām, kuras tā izveido (iegūstošās sabiedrības), apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu sadalāmās sabiedrības dalībniekiem un – atkarībā no apstākļiem – pret atzīstamu atlīdzību naudā.

Atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 1. panta divdesmit pirmajai daļai saimnieciskās darbības veida nodošana ir process, kurā sabiedrība (pārvedošā sabiedrība), nebeidzot pastāvēt bez likvidācijas procesa, reorganizācijas procesā nodod vienu vai vairākas savas darbības nozares citai sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība) apmaiņā pret iegūstošās sabiedrības izlaistajām akcijām vai to nodošanu. Darbības nozare ietver visus tos sabiedrības aktīvus un pasīvus, kas no organizatoriskā viedokļa ir patstāvīgs ekonomiskās darbības veids.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 18. panta pirmajā daļā noteikts, ka taksācijas periodā, kurā pabeigta reorganizācija, ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauj pārvesto aktīvu tirgus vērtību to atsavināšanas brīdī, no kuras atņemta uz šiem aktīviem attiecināmo saistību vērtība, izņemot uzkrātās saistības, kas attiecināmas uz nākotnes izdevumiem un reorganizācijas procesā kopā ar aktīviem ir nodotas iegūstošajam uzņēmumam.

Savukārt Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 18. panta 1.¹ daļā noteikts, ka šā panta pirmā daļa nav attiecināma uz reorganizācijas procesā – saimnieciskās darbības veida vai veidu nodošanas procesā, apvienošanas vai sadalīšanas procesā – pārvestajiem aktīviem, ja šos aktīvus saimnieciskās darbības veikšanai Latvijā turpina lietot cits uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājs.

Tādējādi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 18. panta 1.¹ daļa paredz atbrīvojumu no aplikšanas ar uzņēmumu ienākuma nodokli, nosakot, ka reorganizācijas procesā – saimnieciskās darbības veida vai veidu nodošanas, apvienošanas vai sadalīšanas procesā –, nododot aktīvus citai sabiedrībai, nodokļa maksātajam neveidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamais objekts, ja pēc reorganizācijas pabeigšanas saņemtos aktīvus saimnieciskās darbības veikšanai Latvijā turpina lietot cita komercsabiedrība.

Komerclikuma 334. panta pirmajā daļā noteikts, ka komercsabiedrību var reorganizēt apvienošanas, sadalīšanas vai pārveidošanas ceļā.

Tādējādi attiecībā uz iesniedzējas plānoto reorganizāciju (sadalīšanu) nodalīšanas ceļā, kad pārvestos aktīvus saimnieciskās darbības veikšanai Latvijā turpinās lietot cits uzņēmumu ienākumu nodokļa maksātājs, ir piemērojama Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 18. panta 1.¹ daļa. Ja iesniedzējas kā sadalāmās sabiedrības manta tiek nodota iegūstošajai sabiedrībai, abām sabiedrībām ir viens dalībnieks un reorganizācija neparedz jaunu dalībnieku iesaistīšanu, nav

nepieciešama kapitāla daļu apmaiņa. Iesniedzējas konkrētajā tiesiskajā situācijā iesniedzējai reorganizācijas procesa pabeigšanas brīdī saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4. panta otrās daļas 2. punkta "h" apakšpunktu neveidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamais objekts Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 18. panta 1.¹ daļas izpratnē. Tādējādi iesniedzējai ar nodokli apliekamajā bāzē nebūs jāiekļauj pārvesto aktīvu tirgus vērtība to atsavināšanas brīdī, no kuras atņemta uz šiem aktīviem attiecināmo saistību vērtība, izņemot uzkrātās saistības, kas attiecināmas uz nākotnes izdevumiem un reorganizācijas procesā kopā ar aktīviem ir nodotas iegūstošajam uzņēmumam.

Sniedzot uzziņu, tika piemērotas šādas tiesību normas: Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 1. panta deviņpadsmitā un divdesmit pirmā daļa, 2. panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunkts, 4. panta pirmā daļa un otrās daļas 2. punkta "h" apakšpunkts, 18. panta pirmā un 1.¹ daļa, Komerclikuma 334. panta pirmā daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka VID attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p. i.

J. Upmanis